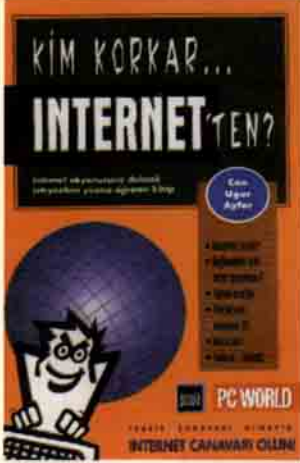

Yayın Dünyası

Sinan Kılıç

Kim Korkar Internet'ten?

Can Uğur Ayfer
Pusula Yayıncılık
İstanbul, 1996
179 sayfa

"Kişisel bilgisayar" deyimi, 1970'li yılların başlarında, birkaç bilgisayar dahisinin projelerinde geçiyordu. IBM'in bile, kişisel bilgisayar projesine giriştiği yıllarda, artık tarihe karışmaya başlayan DOS tabanlı kişisel bilgisayarların ikinci binli yıllara kadar olsa olsa 200 bin satmasını tasarladığı söylenir. Seksenli yılların ilk yarısında "kişisel" denilen bilgisayarlarla tanışmaya başladık. Sonraki yıllarda ise, belki de hiç kimsenin tahmin edemediği bir patlama gerçekleşti ve kişisel bilgisayarlar müşteri kayıtlarından masafüsti yayıncılığa, muhasebe kayıtlarından çocuk oyuncuğuna uzanan bir dizi alanda kullanılmaya başladı.

1980'li yıllarda, "Internet" denilen dev ağın temelleri atılmıştı. Artık iyice yaygınlaşan ululararası bilgisayar ağları "kişisel" kavramının da kısa ömrünü doldurup tarihe karışmaya başladığını gösteriyor. Internet sayesinde tüm bilgisayarlar artık dev bir ortamın parçası durumuna geliyorlar. Kul-

lanımı kolay yazılımlar, internete bağlanmayı ve internet dünyasında dolaşmayı basitleştiriyor.

"Kim Korkar Internet'ten?" işte bu muhteşem dünyada dolaşmayı, internette yararlanmayı anlatan bir kılavuz. Korkusunu yenebilenler, bu muhteşem ortama katılmanın yararlarını göreceklerdir.

Değişim Mühendisliği Devrimi

Michael Hammer
Steven A. Stanton
Çeviri: Sinem Gül
Sabah Kitapları
İstanbul, 1995
213 sayfa

Değişim Mühendisliği Devrimi kitabının İngilizce aslı, The Reengineering Revolution adıyla yayımlanmış. Burada "değişim" anlamına gelen "reengineering" sözcüğünü belirtmek gerekiyor. Çünkü bizim dilimizde "değişim" sözcüğünün çok farklı çağrışımları var.

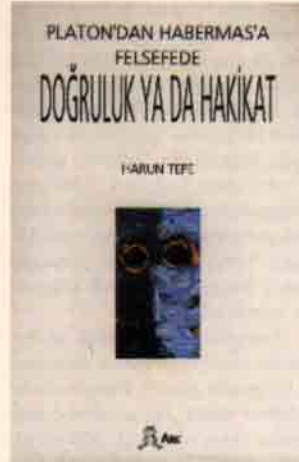
"Değişim mühendisliği," boyutları ne olursa olsun kuruluşların, gelişen teknolojilere ayak uydurabilmek, artan talepleri karşılayabilmek için yeniden yapılanmasını, sistemi ve ilişkileri düzenleyen değerlerin gözden geçirilmesini belirtiyor.

Değişim Mühendisliği son yıllarda birçok kurum ve kuruluşta uygulanmaya başladı. Bu atılımla kuruluşlarda istikrarlı bir verim artışı ve kaynak kullanımında etkinlik hedefleniyor. Değişim mühendisliğinde başarıyı sağlayan etmen, kurumların bir bütün olarak köklü bir değişime ihtiyaç duyduklarının saptanmasıdır. Çağımızda hiçbir kuruluş salt üretim artışını hedeflemiyor. İnsan kaynaklarının da üretimde etkin ölçülerde kullanılması gerekir. Değişim mühendisliği "performansta çarpıcı geliştirmeler yapmak amacıyla iş süreçlerinin temelden yeniden düşünülmesi ve radikal bir şekilde yeniden tasarlanmasıdır." Bunun için öncelikle müşterinin gereksinimlerini anlayarak, kuruluşun, istekleri giderek farklılaşan müşterinin yararına yeniden yapılanması gerekir.

Önderlerden yöneticilere ve çalışanlara uzanan değişim ihtiyacı, çağımızda bütün kuruluşlarda hissedilir hale gelmeye başladı. Değişim Mühendisliği de bunun kavramlarını yöntemlerini anlatıyor.

Doğruluk ya da Hakikat

Harun Tepe
Ark Yayınları
Ankara, 1995
198 sayfa

Kitabın tam adı, Platon'dan Habermas'a Felsefede Doğruluk ya da Hakikat. "[B]u kitap, dilimizde bilgide doğruluk sorununu ele alan ilk kitap olduğu gibi -ulaşabildiğim Batı dillerinde de rastlayamadığım bir biçimde- sorunu hem tarihsel geçmişi hem de bugünkü doğruluk kuramları tartışmasıyla bütün olarak ortaya koyan bir inceleme," diyor Harun Tepe.

Bir bilginin bilgi olabilmesi için doğru ya da yanlış olabilmesi gerekir. En yalın anlamıyla bir cümle, eğer bir doğruluk olanağı taşıyorsa, bilgi verir. Başka bir deyişle, "her bilgi doğru ya da yanlış olma olanağını kendisinde taşır." Bu tanım bilginin temel özelliğini vurguluyor. Ama çok kapsayıcı gibi görünen bu tanım bile, birçok filozof yetersiz bulacaktır. Sözelimi şu ünlü "yanlış bilgi, bilgi midir?" sorusu, konuyu başka bir açıdan ele almayı gerektirir.

Doğruluk ya da hakikat felsefecileri rahat bırakmayan, kesin bir yanıtla karşılığını bulamayan bir sorun. Bilim adamları içinse, doğruluk ya da hakikatin ne olduğu büyük önem taşıyor. "Bilim adamları doğru ya da doğruluğun değil, doğruların, tek tek doğru bilgilerin izini sürüyorlar, sonuçta doğru bilgi ve açıklamalara ulaşıyorlar da."

Bilimsel nesnelerin doğası hakkında doğru bilgilere ulaşmaya çalışan bilim adamlarının da doğruluk ya da hakikat sorununa ilgi duymaları beklenirdi oysa. Bilimsel bilginin doğruluk ya da hakikat konusunda bilgi edinmeyi gereksiz kılması gerekir.

Harun Tepe'nin incelemesi, doğruluk ya da hakikat konusunu, Sokrates öncesi felsefeden çağdaş felsefeye kadar uzanan bir tartışmaya yayıyor. Böylesi bir konuda özgün olarak Türkçe bir metin yayımlanmış olması çok sevindirici.

Video Sanatı
Der.: Levend Kılıç
Hil Yayın
İstanbul, 1995
135 sayfa

Sanat, teknoloji, film sanatı, televizyon ve sanat kuramı gibi birçok alanda tartışmalar yaratan video sanatı konusuna eleştirel bir bakış.

Sağduyu Filozofu: Popper
Der.: Cemal Güzel
Bilim ve Sanat Yayınları
Ankara, 1996
232 sayfa

Bilim felsefesinin büyük kuramcısı Karl Popper'in alanındaki başlıca eğilimleri topluca okura sunmayı amaçlayan başyapıtlarından seçmeler.

Bizans Toplumsal ve Siyasal Düşünüşü
Ernest Barker
Çev.: Mete Tunçay
İmge Yayınları
Ankara, 1995
256 sayfa

Türkiye topraklarında yaşamış ve özellikle Cumhuriyet döneminde düşman bellemiş bir uygarlığın toplumsal ve siyasal düşünüşü hakkında bir çalışma.

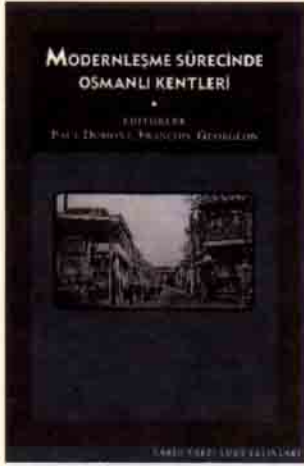
Bakış ve Ses
Pascal Bonitzer
Çev.: İzzet Yasar
Yapı Kredi Yayınları
İstanbul, 1995
147 sayfa

Pascal Bonitzer, Eisenstein, Straub, Duras ve Fellini'den örnekler vererek sinemada ses ve görüntüyü çözümlüyor.

Modernleşme Sürecinde Osmanlı Kentleri

Ed. Paul Dumont
François Georgeon
Çeviri: Ali Berktaş
Tarih Vakfı Yurt Yayınları
İstanbul, 1996
196 sayfa

Sosyal Bilimler Yüksekokuluna bağlı Araştırma Merkezinin SSCB, Slav dünyası ve Türk topraklarına ilişkin etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen "Osmanlı İmparatorluğu'ndan Günümüz Türkiye'sine" adlı seminer çalışmalarına dayanıla-

rak hazırlanmış bir kitap. Modernleşme Sürecinde Osmanlı Kentleri, tarih, mimarlık, şehircilik, sanat ya da bilim tarihi alanında çalışan araştırmacıların, Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde kent sorununu üzerine giriştikleri ortak bir çabanın ürünü.

"Okuyacağınız incelemeler esas olarak 19. yüzyılı, yani modernleşme ve reformlar çağını kapsamakta ve Anadolu ile Irak'tan geçerek Balkanlar'dan Mısır'a kadar uzanan çok geniş bir bölgeyi ele almaktadır. İster istemez tam olgunlaşmamış bir görüntü verecek bir sentez yazmak yerine, konuya tutulabilecek ışıkları ve yaklaşımları çoğaltmaya çalıştık. Bu nedenle derlemede, Osmanlı şehirciliği üzerine genel incelemelerin yanı sıra bir bölgeye (Kuzey Yunanistan), büyük kentlere (İstanbul, İskenderiye, Bağdat), orta ya da küçük çaplı kentlere (Bursa, Manastır, Van, Ankara) ve bazı temalara (cemaat sorunları, halk sağlığı ve koruyucu hekimlik) ilişkin daha monografik incelemeler de bulacaksınız. Bu tercihlerle, kent tarihinin şehircilik ve mimarlık, idare, bina bakımı, yaşam koşulları, kentteki cemaatlerin tarihi gibi önemli yönlerinden hiçbirini ihmal etmemeye çalıştık," diyor editörler.

Dilimiz Üstüne Konuşmalar

Melih Cevdet Anday
Yapı Kredi Yayınları
İstanbul, 1996
100 sayfa

Yapı Kredi Yayınları bir söz ve yazı ustasının 1975 yılındaki radyo konuşmalarının metnini yayımladı. İlk kez Türk Dil Kurumu 1975 yılında, Anday'ın seçtiği on bir konuşmanın metnini derleyip yayımlamış.

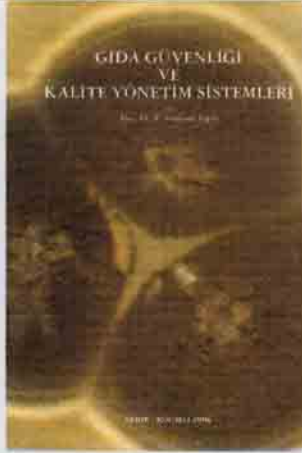
1975 yılındaki radyo konuşmaları sırasında dilde öze dön-

menin gerekliliği üzerinde duruluyor, yabancı sözcüklere yapışıp kalmanın yol açtığı karışıklıklardan söz ediliyor, konu ile ilgili örnekler veriliyordu. Anday "bugün biz dilimizi yeniden bulduk ve onu çağdaş anlamda güçlendirme olanına kavuştuksa, bunun başlıca etmeni halkın dildeki yaratma gücüdür," diyor yirmi bir yıl oldu. Bu arada ekmek kapılarını aralayan "biraz İngilizce, biraz bilgisayar" dönemini geçirdik, geçiriyoruz. "Ayrıca, bizim dil sorunumuzun en önemli konularından biri de, konuşma dilimizin yabancı diller etkisiyle nasıl bozulduğudur," diyor Anday. Şimdilerde bir de "discokey" konuşmaları dinliyoruz ve dilde savruk olmanın yol açtığı düşünce kirliliğine tanık oluyoruz. Sanki İngilizce ya da Fransızca karşılığı bulunmayan Türkçe sözcüklerin, Türkçe yapıların budanması gerekirmiş gibi... Ve nedense, "discokey" in diliyle halkın dili arasında ayırım yapmak, seçkin bir tavır sayılıyor.

Dilimiz Üstüne Konuşmalar, kitabı Türkçe'nin olanaklarını tanıtan, zevkle okunan, yalın bir metin.

Gıda Güvenliği ve Kalite Kontrol Sistemleri

R. Şeminur Topal
TÜBİTAK/MAM Matbaası
Gebze/Kocaeli, 1996
225 sayfa

Dünyaya açık bir ekonomi kurmak isteyen Türkiye'de kalite ve kalite yönetim sistemleri konularında endüstride çok önemli bir bilgi eksikliği var. TÜBİTAK/Marmara Araştırma Merkezinde Gıda ve Soğutma Teknolojileri Bölümünde araştırmacı olarak çalışan Doç. Dr. R. Şeminur Topal'ın incelemesi işte bu eksikliği gidermeyi hedefliyor.

İnceleme dört ana bölüme ayrılıyor. Birinci Bölümde, gıdalardaki mikrobiyolojik risk-

ler ağırlıklı olarak ele alınmış; bulaş kaynakları ve risk etmenleri, gelişme etmenleri ve etkileşimleriyle incelenmiş. İkinci Bölümde, gıdalardan kaynaklanabilen sağlık riskleri kapsamında, hastalık ve zehirlenme etmenleri, bulaşma yolları, tanımlar ve sağaltım süreçleriyle ilgili bilgiler verilmiş. Bu çerçevede patojenik bakteriler, küfler, virüsler ile parazitik etmenler ele alınmış. Ayrıca bir kısmı da hayvansal kökenli doğal kontaminantlarla kimyasal ve diğer yabancı kökenli kontaminantlardan kaynaklanan riskler de incelenmiş. Üçüncü Bölümde, gıdaların korunmasında işleme teknikleri ve ürün güvenliği açısından değerlendirilmeler yapılmış. Gıdaların korunma prensipleri, temel işleme teknikleri, ürün tasarımlarında güncel teknoloji-

ler, farklı işleme tekniklerindeki temel kuramlar modern uygulama örnekleriyle kapsamlı olarak incelenmiş. Dördüncü Bölümde ise, gıdalarda kalite güvenliği, üretim ve ürün kontrolleri konuları ele alınmış. Kalite kavramı, kalite üretim sistemlerinin temel öğeleriyle uygulanması ve temel kavramlar incelenmiş, uygulamada ürün geliştirme ve tasarımına yönelik özellikleriyle açıklanmış. Sanayide kalite kontrolün önemi ve gerekleri, uygulamadaki kalite kontrol sistemleri, gelişmiş ülkelerdeki, Avrupa Topluluğu'ndaki ve ülkemizdeki uygulamalar karşılaştırmalı olarak incelenmiş. Konuyla ilgili yeni yasal düzenlemelerimiz, standardizasyon çalışmaları, ISO-9000 standartları ile ülkemizdeki uygulamalar değerlendirilmiş. Gıda endüstrisinde "sağlık" kavramı ve buna ilişkin uygulamalar üretici, sanayici, tüketici zincirine uygun olarak çözümlenmiş. Son olarak gıda güvenliği konusunda tüketici beklentileri açısından durum değerlendirilmesi yapılmış ve gıda güvenliğinde etkin faktörler açısından ayrıntılı incelemelere yer verilmiş.

Internet
El Kitabı
Roy Tennant
John Ober
Anne G. Lipow
Çev. Ed.: Yaşar Tomta
Türk Kültürhaneciler
Derneği
Ankara, 1996
169 sayfa

Internet hakkında hem kısa ve öz bilgiler vermek hem de araştırmalar aracılığıyla Internet bilgi erişim araçlarını okuyucuların öğrenmelerini amaçlayan bir kılavuz.

World Wide
Web Rehberi
Kris Jamsa
Ken Cope
Uyarıma: Tolga Ulus
Literatür Yayınları
İstanbul, 1996
510 sayfa

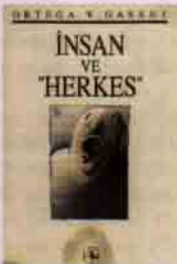
İnternette görsel olarak bilgiye erişimin son noktası olan WWW ile internet dünyasının kanallarını tanıtan bir rehber, bir de CD-ROM.

Mantık ve Matematik
Oyunları
Nevzat Erkmen
Ed.: İşin Can
Cana Erkmen
Söz Yayınları
İstanbul, 1996
142 sayfa

Mantık oyunları, gemi batırmaca, şaşı bak şaşı, kare karalamaca, mayın tarlası, matematik oyunları... Oyun dünyasında kaybolmak isteyenlere!

İnsan ve
"Herkes"
Ortega Y Gasset
Çev.: Niyazi Gül Işık
Metis Yayınları
İstanbul, 1995
257 sayfa

Çağdaş İspanyol filozof Jose Ortega Y Gasset'in sosyolojik gözlem ve düşünceleri.